

Dendrokronologisk undersøgelse af tagkonstruktion i Humlum kirke, Ringkøbing amt

af
Orla Hylleberg Eriksen

RINGKØBING AMT

Humlum kirke

18.07.06 Humlum sogn

Koordinater:

Google Earth: N 56.52791°/E 8.56548°

Undersøgelse af tagkonstruktion over kor.

Formål: Datering og opbygning af grundkurve.

Indsendt af: Redaktionen af Danmarks Kirker, Nationalmuseet ved Hugo Johannsen.

Indsamling af prøver er foretaget af Hugo Johannsen og Orla Hylleberg Eriksen den 9. September 2009.

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen

NNU j.nr. A8849

Tagkonstruktion

Tre prøver af eg (*Quercus* sp.) er undersøgt (boreprøver). Prøverne, som kun har kerneved bevaret, er dateret. Prøvetagerene har bemærket, at alle prøver er udtaget igennem splintveddet, som dog er smuldret bort i forbindelse med prøvetagningen. Den dendrokronologiske undersøgelse viser, at de tre prøver daterer sig til to "faser" (reparation?), således at prøve 70800039 beskriver en ældre fase end prøverne 70800019 og 70800029, som er samtidige.

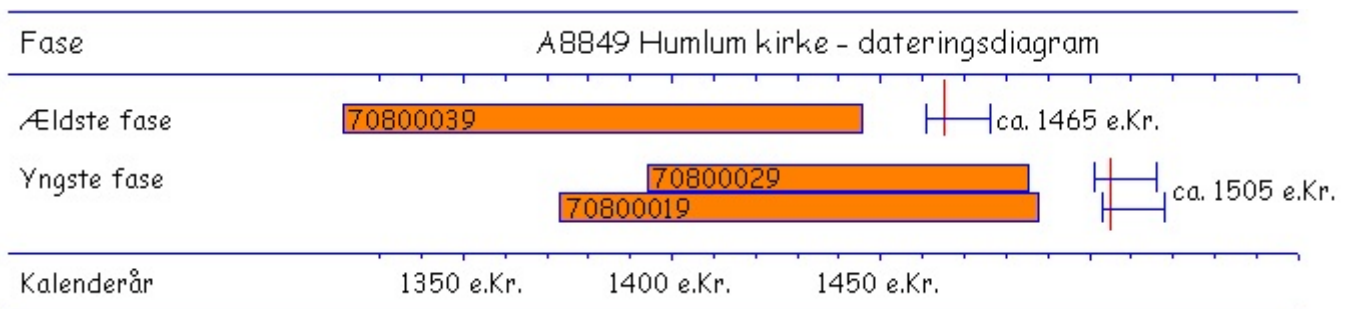
Ældste fase (70800039)

Yngste bevarede årring er dannet i 1446. Ved tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet ca. 1465 e.Kr.

Yngste fase (70800019 og 70800029)

Yngste bevarede årring er dannet i 1488 (70800019). Ved tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det beregnes, at træerne, som prøverne kommer fra, er fældet ca. 1505 e.Kr.

Kurverne fra de undersøgte prøver krydsdaterer og er sammenregnet til en middelkurve (7080M001) på 168 år, som dækker perioden 1321-1488.

A8849 Humlum kirke - indbyrdes krydsdateringer

	70800019	70800029	70800039
70800019	*	3.23	2.63
70800029	3.23	*	3.56
70800039	2.63	3.56	*

A8849 Humlum kirke - synkroniseringer med referencekurver

	70800019	70800029	70800039	7080M001
Gundsømagle kirke - Tårn, 2005M201	3.29	3.64	4.84	6.36
Løngangstræde; KBH., 2025M002	3.05	2.53	5.59	6.30
Danmark Vest + Slesvig, 9i456785	5.38	5.09	5.15	6.52
Sjælland, NB800000	3.76	3.35	4.06	5.13
Sydsjælland+Lolland-Falster+Møn, SydOest	4.09	4.16	5.23	6.27
Slesvig-Holsten, DM100003	3.53	-	2.31	2.69
Norge, NTest1	3.37	2.60	-	2.41
Skåne, SM000004	3.27	3.32	3.24	4.70
Rom kirke, 7061m006	4.06	3.22	-	4.43
Bøvling kirke, 7064m015	8.25	4.19	4.82	6.65
Møborg kirke, 7070m007	7.32	3.84	7.64	8.81
Flynderkirke, 7071M002	6.36	5.13	5.22	6.23
Resen kirke, 7079M001	3.74	3.23	2.65	4.35

A8849 Humlum kirke - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering/fældning	Bem.
70800019	4. spær fra øst, syd	116	4-5 cm	nej	H1	1373-1488	ca. 1505	
70800029	5. spær fra øst, syd	93	1 cm	nej	H1	1394-1486	ca. 1505	
70800039	6. spær fra øst, syd	126	?	nej	H1	1321-1446	ca. 1465	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.